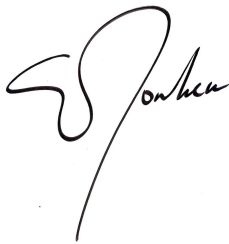

stichting
**Nationale
Koolstofmarkt**

Validatierapport

Projectnaam:	SNK-Projectplan t.b.v. Wilco Drukkerijen
Projectnummer:	SNK-J-1
Indiener:	Wilco Drukkerijen
Projecttype:	Duurzame warmte en koude ter vervanging van aardgas bij (ver)bouw van utiliteitsbouw (SNK-Utiliteit-001)
Datum validatie	12 juli 2024

Projectnaam:	Projectnummer:
SNK-Projectplan t.b.v. Wilco Drukkerij	SNK-J-1
Validatie uitgevoerd door	Cliënt
Stephen Jonker	Wilco Drukkerijen
Conclusie validatierapport	
akkoord	
Handtekening validator	Datum
	12 juli 2024

1. Inleiding

Om de betrouwbaarheid van haar koolstofcertificaten te waarborgen maakt Stichting Nationale Koolstofmarkt gebruik van onafhankelijke deskundigen bij het toetsen van projecten: vooraf bij het toetsen voor toelating (Validatie) en achteraf bij de controle van de bereikte emissiereductie t.b.v. uitgifte van certificaten (Verificatie). Dit rapport beschrijft de Validatie: de controle van het projectplan vooraf.

1.1. Doel van de validatie

Het doel van de validatie is om te beoordelen of het projectplan voldoet aan de vereisten zoals geformuleerd in het methodedocument voor het betreffende projecttype. Het gaat om vereisten ten aanzien van:

- het projecttype,
- de additionaliteit van het project en de emissiereducties ,
- de projectgrens,
- het vaststellen van een realistisch beeld van de situatie zoals die zou zijn geweest zonder het project (de baseline),
- de emissies als gevolg van het project, inclusief methoden om deze te berekenen,
- de emissiereductie als gevolg van het project, als het verschil tussen baseline- en projectemissies,
- het opgestelde plan voor monitoring van de emissiereductie, en
- het omgaan met de risico's voor het behalen van de emissiereductie.

1.2. Validatieproces

De validatie wordt uitgevoerd door een onafhankelijke validator op verzoek van Stichting Nationale Koolstofmarkt (SNK).

Het validatieproces ziet er als volgt uit:

1. De validator stelt een validatiemodel op aan de hand van het methodedocument. Hierbij identificeert hij alle relevante toetsingscriteria en legt ze vast in de vorm van een spreadsheet.
2. De validator toetst het ingediende projectplan aan elk van de criteria uit het validatiemodel.
  - Ja: het projectplan voldoet aan het criterium.
  - Nee: het projectplan voldoet niet aan het criterium.
  - NVT: het criterium is niet van toepassing op het projectplan.Voor de criteria waar de validator 'nee' oordeelt, geeft hij de reden aan en verbeterpunten.
3. SNK communiceert het oordeel van de validator met de projectpartij(en).
4. Het aangepaste projectplan wordt na indiening bij SNK voorgelegd aan de validator, die de stap bij 2) hierboven herhaalt. Hij concentreert zich op de criteria waarvoor verbeterpunten zijn aangebracht.
5. Indien nodig herhalen de stappen 2-4 zich.
6. Wanneer de validator concludeert dat het projectplan aan alle criteria voldoet, en dus in overeenstemming is met het methodedocument, geeft hij een positief validatieoordeel af. Dit wordt door SNK gecommuniceerd met de projectpartij(en).

2. Validatie

2.1 Korte projectomschrijving

Projectnaam:	SNK-Projectplan t.b.v. Wilco Drukkerijen
Projectnummer:	SNK-J-1
Indiener:	Wilco Drukkerijen
Locatie:	Vanadiumweg 8, Amersfoort
Verwachte startdatum project:	1 januari 2023
Projecttype:	Duurzame warmte en koude ter vervanging van aardgas bij (ver)bouw van utiliteitsbouw (SNK-Utiliteit-001
Geschatte emissiereductie totaal (tCO ₂)	7125
verwachte looptijd project	15 jaar

2.2. Tijdpad

Versie project plan (datum) 21 mei 2024

Validatieoordeel 13 juni 2024

5.7 Aangezien er geen baseline is vast te stellen aan het verleden (er is sprake van nieuwbouw) is gekozen een eigen baseline weer te geven. Hier is geen gebruik gemaakt van Bijlage 1 van het methode document. Verder wordt er gerekend met een lagere hoogte van het gebouw dan in werkelijkheid is gebruikt (6 meter i.p.v. 11 meter) . Er wordt wel onderbouwd waarom gekozen is voor deze hoogte alleen niet hoeveel energie ermee bespaard wordt.

5.8 Niet aantoonbaar gebruik gemaakt van de bijlage 1.

7.1 Berekeningen zijn niet uitgevoerd in CO2, graag onderliggende berekeningen die zijn gedaan aanleveren in excel

7.2 Berekeningen zijn niet uitgevoerd in CO2, graag onderliggende berekeningen die zijn gedaan aanleveren in excel

8.1 nee

8.2 Het plaatsen van MID gecertificeerde meters is een eis. In het projectplan wordt gesproken over "het eventueel plaatsen"

9.1 In hoofdstuk 7 wordt gesproken over een maandelijkse en jaarlijkse beoordeling, terwijl er in hoofdstuk 8.2 gesproken wordt over een jaarlijkse verificatie.

Versie project plan (datum) 8 juli 2024

Validatieoordeel 13 juli 2024

Akkoord

Validatie	Project: Wilco Drukkerijen	Resultaten toets op de validatiecriteria	
	Validator: S.G. Jonker	30	Ja
	Datum: 13-06-2024 en 12-7-2024	0	Nee
	SNK- Projectplan t.b.v. Wilco Drukkerijen	0	?
	Locatie Vanadiumweg 8, Amersfoort versie 8 juli 2024	7	NVT
Conclusie:	Akkoord op 12 juli 2024		NB: Dit validatieschema is een afgeleid document ter ondersteuning van een gestructureerd validatieproces. Bij validatie en verificatie zijn SNK Regels leidend, gevolgd door het bepaalde in het betreffende Methodedocument. Wel kunnen tijdens het validatieproces aanvullende eisen worden gesteld waar het algemene principes betreft, zoals de nauwkeurigheid van GHG-emissieberekeningen of het toepassen van conservatieve aannames.

Methode-document:

Type project: Duurzame warmte en koude ter vervanging van aardgas en (ver)bouw van utiliteitsbouw

Datum: 13-Jun-24

Kenmerk: SNK-Utiliteit-001

Status: Methode document vastgesteld door bestuur SNK (09-2-2024)

Hoofdstuk Methodedoc.	Criterium-nummer	Criteria voor validatie, (afgeleid) uit Methodedocument.	Project voldoet Ja/Nee/?/NVT	Toelichting validator op criterium/resultaat
1. Inleiding				
	1.1	Dit projecttype behelst het verwarmen en/of koelen van de ruimten van Utiliteits gebouwen als ook het verwarmen en/of koelen van de technische middelen en installaties binnen deze Utiliteits gebouwen.	Ja	
	1.2	Utiliteitsbouw wordt in dit methodedocument gedefinieerd als gebouwen waar diverse personen samen komen voor werk, collectief wonen (zoals zorg- of appartementencomplexen) of ontspanning of waar (industriële) activiteiten plaatsvinden.	Ja	
	1.3	Wordt er in dit projectplan dat de beschikbare warmte en koude van buiten of van binnen de utiliteitsbouw benut om zoveel mogelijk onderdelen en processen van de utiliteitsbouw van warmte en/of koude	Ja	
	1.4	Als er sprake is van een renovatie van minimaal 25% van de schil van het gebouw, wordt er gebruik gemaakt van hernieuwbare energie opwek van maximaal 30 kWh/m2/jaar?	Ja	het gaat hier om een nieuwbouw project
2. Beschrijving projecttype				
	2.1	Dit projectplan heeft betrekking op warmte- en/of koudevoorziening binnen de utiliteitsbouw middels de inzet van duurzame bronnen van binnen of buiten het gebouw	Ja	
	2.2	Voldoet dit project aan het doel om warmte en/of koude te benutten uit externe en uit interne bronnen om de ruimteverwarming en andere technische middelen / apparatuur van de utiliteitsbouw te verwarmen of	Ja	

2.3	Heeft dit projectplan betrekking op het vervangen van een gasgestookte verwarmings- of koude-installatie die in de huidige situatie voorziet in de warmte of koude en waarbij de gasgestookte installatie wordt vervangen door duurzame bronnen en koudetechnieken.	Ja	Het gebouw is volledig gasloos en bevat geen aardgasaansluiting.
2.4	Doel van dit type projecten is het benutten van warmte en/of koude uit duurzame bronnen om de ruimteverwarming en andere technische middelen / apparatuur van gebouwen te verwarmen of te koelen. De in te zetten technieken zijn divers. Denk hierbij het gebruiken van warmte en koude uit andere delen van het gebouw, de opslag van warmte en koude WKO's, de inzet van aquathermie, etc.	Ja	
2.5	Gezien de economische levensduur van circa 15 jaar die voor een traditionele warmte- en koudevoorziening gevoed met gas en ook voor een warmtepomp of pomp geldt, wordt voor de baseline in dit projectplan ook uitgegaan van een projectduur van 15 jaar. Projecten gebaseerd op deze methode kunnen maximaal 15 jaar SNK-certificaten aanvragen.		
3. Bepaling van additionaliteit van emissiereductie			
3.1	Sinds 1 juli moeten bedrijven die >25.00 kWh elektra en/of 25.000 m3 aardgas gebruiken alle maatregelen nemen met een terugverdientijd <5jaar. Geldt voor dit projectplan dat de terugverdientijd <5 jaar is dan is dit niet additioneel. Bij eventuele aanscherping van het aantal jaren terugverdientijd kan dit bij een hertoetsing van additionaliteit van het	Ja	
3.2	Per 2023 hebben bedrijven wel de verplichting om hun kantoorgebouwen tot minimaal label C te verduurzamen. Gebruik maken van duurzame warmte en koudetechnieken is hierbij niet specifiek voorgeschreven, maar wanneer duurzame warmte en koudetechnieken wordt toegepast om de benodigde labelverbetering te bereiken, draagt het bij aan het behalen van een beleidsverplichting en is dit projectplan niet zonder meer van toepassing. Wordt het gebruik van duurzame warmte en koudetechnieken niet alleen ingezet om het verplichte label C te kunnen bereiken, maar wordt een hoger label gerealiseerd, dan is de extra CO2-emissiereductie t.o.v. label C wel additioneel en kunnen daar SNK-certificaten voor worden verstrekt. Label C wordt dan de baseline. Wordt het niveau van label C gerealiseerd met andere maatregelen, dan is de toepassing van duurzame warmte geheel additioneel en komt het in aanmerking voor SNK-certificaten. In het projectplan dient te worden aangegeven of het betreffende kantoorgebouw voldoet aan Label C en hoe het voorstel van aquathermie zich daartoe verhoudt. Bij een eventueel latere aanscherping van het verplichte label, kan dit bij een hertoetsing van additionaliteit van het project veranderen. Zie hiervoor de betreffende SNK-regel (www.nationaleco2markt.nl). Aantonen welk label het gebouw op dit moment is kan aangetoond worden middels een EOA-U berekening volgens NTA 8800.	Ja	

3.3	Dit projectplan heeft betrekking op de exploitatiefase van duurzame warmte en koudetechnieken. Het gaat om het reduceren van CO2 gedurende een bepaalde periode. Voor dit projecttype kan SDE++ subsidie aangevraagd worden. Indien deze wordt toegekend en benut, -kan er geen project worden ingediend gebaseerd op dit methodedocument.	Ja
3.4	Daarnaast kan voor dit projecttype mogelijk de energie-investeringsaftrek (EIA5) aangevraagd worden. Het doel van de EIA is het stimuleren van investeringen in energiebesparende bedrijfsmiddelen of in duurzame energie. De regeling is bedoeld voor ondernemers die in Nederland inkomsten- of vennootschapsbelasting betalen. De EIA is een fiscale aftrekregeling en biedt financieel voordeel aan ondernemers die investeren in energiebesparende bedrijfsmiddelen en duurzame energie en winst maken. Omdat deze regeling niet als oogmerk heeft om een investering rendabel te maken (in tegenstelling tot een subsidieregeling), is het toekennen van de EIA niet strijdig met de regels omtrent	Ja
3.5	Binnen de SNK geldt tenslotte dat er geen sprake mag zijn van een convenant of andersoortige afspraak om de beoogde duurzame technieken toe te passen. Daarnaast mag de techniek niet als common practice worden gezien. Tijdens het schrijven van deze versie van dit projectplan zijn dergelijke afspraken niet bekend. Ten aanzien van de common practice geldt dat de toegepaste technologie of techniek nog niet gangbaar is in de relevante markt. Deze wordt getoetst aan de mate waarin de betreffende projecttechniek of -technologie al wordt toegepast in de relevante markt of sector, waarbij een projecttechniek of -technologie op het moment van indienen van het projectplan bij SNK niet als common practice wordt gezien als deze in minder dan 20% van de gevallen in een relevante markt wordt toegepast. Volgens het CBS6 lag het aandeel hernieuwbare energie in het totale energieverbruik in 2021 tussen de 12,0 en 13,4%. Uit de achterliggende data7 blijkt dat omgevingsenergie goed is voor slechts 6% van het eindverbruik van hernieuwbare energie in 2021. Omgevingsenergie is hierbij gedefinieerd als de van nature voorkomende thermische en geaccumuleerde energie in het milieu met afgebakende grenzen, die in de buitenlucht, de bodem of soms het oppervlaktewater	Ja
4. Bepaling projectgrens		
4.1	In het projectplan moet de projectgrens worden vastgesteld voor de locatie van de utiliteitsbouw, inclusief de bronnen die worden benut voor de duurzame warmte- en koudevoorziening. De warmte- en/of koudevoorziening komt in de plaats van, of is aanvullend op, de traditionele, oorspronkelijke verwarmings- of koelinstallatie van de utiliteitsbouw, die wordt gevoed met ge-	Ja
		het gaat hier om nieuwbouw

4.2	Indien deze koeling vervangen wordt door een andere vorm van koeling mag de elektriciteitsconsumptie van de oorspronkelijke apparaten in mindering worden gebracht op de correctie voor elektriciteit, omdat de vermindering van stroomverbruik als een emissiereductie mag worden meegeteld conform de SNK-regel over de interactie met het ETS.	NVT	
4.3	SNK hanteert als uitgangspunt dat wanneer binnen het project gebruik wordt gemaakt van ter plekke opgewekte elektriciteit (uit bijvoorbeeld zonnepanelen) dit binnen de projectgrens valt. Indien deze energiebron aan de additionaliteitscriteria voldoet, kan deze in de CO2-berekening worden meegenomen. Dit dient in het projectplan te worden	Ja	
4.4	Wanneer de elektriciteit uit het elektriciteitsnet afgenomen wordt, is het uitgangspunt van SNK dat de bijbehorende CO2-emissie wordt berekend conform de PBL-methode (CO2-emissie van een moderne centrale, die bij moet schakelen om in de stroom te voorzien; zie ook de SNK-regel: CO2-reductieberekening elektriciteit in het licht van het ETS).	Ja	
5. Vaststelling van de baseline			
5.1	Voor het bepalen van de emissies in de baseline-situatie, dat wil zeggen de emissies die worden veroorzaakt als het project niet zou worden uitgevoerd, moet een realistisch scenario worden vastgesteld voor de looptijd van het project. Dit betreft de techniek waarmee deze warmte of koude gedurende de looptijd zou zijn geproduceerd, indien de projectmaatregel niet zou zijn gerealiseerd. In de baseline situatie wordt uitgegaan van een verwarming of koeling middels een gasgevoede installatie (blok A). In de meeste gevallen is dat een gasketel of een WKK, maar ook een andere gasgevoede bron kan mogelijk zijn (blok B). Deze installaties produceren warmte en/of elektriciteit (blok C) om in de verwarming en/of koeling van de ruimtes en technische middelen en apparaten te kunnen voorzien (blok D). Een WKK produceert ook elektriciteit (blok C), die aangewend wordt voor de eigen elektrabehoefte of wordt geleverd aan het externe elektriciteitsnet (blok D).	Ja	Aangezien het hier gaat om een nieuwbouw project is er geen baseline a.d.h.v. een bestaande situatie.
5.2	Indien de bestaande installaties worden vervangen door duurzame technieken voor de warmte- of koudevoorziening (blok B'), zullen deze technieken worden gevoed door duurzame bronnen (anders dan aardgas) en elektriciteit (blok A'). Ook deze technieken produceren warmte of koude (blok C') om in de verwarming en/of koeling van de ruimtes en technische middelen en apparaten te kunnen voorzien (blok D').	Ja	Aangezien het hier gaat om een nieuwbouw project is er geen baseline a.d.h.v. een bestaande situatie.

5.3

Indien een installatie in de baselinesituatie vervangen dient te worden, zal er sprake zijn van een vervanging door een op dat moment gangbare en vergelijkbare installatie. In de meeste gevallen zal de nieuwe installatie door technische verbeteringen die de producent heeft doorgevoerd, efficiënter zijn dan de oude. In het projectplan dient aangegeven te worden van welke installatie in de baseline wordt uitgegaan. Zoals in hoofdstuk 3 aangegeven geldt er geen wettelijke plicht om bij vervanging van de warmte- of koude-installaties over te gaan op duurzamere installaties; de beheerder of eigenaar van een object mag nog steeds een gasketels of WKK installeren om in de warmte of koude te voorzien. Daarnaast is het in een traditionele baseline situatie ook economisch niet rendabel om het warmtesysteem aan te passen naar een lagere temperatuursysteem als deze gevoed blijft met een gasgestookte installatie, omdat een dergelijke installatie hogere temperaturen produceert. Voor het voeden van het warmtesysteem met lagere temperaturen, dienen forse investeringen gedaan te worden, waarbij onder andere gedacht kan worden aan het vervangen van de TSA's (tegenstroomapparaten), inclusief het bijbehorende leidingwerk. Naast de kosten voor de TSA's zelf zijn ook de kosten voor de leidingvervanging hoog, omdat hierbij ook de brandwerende voorzieningen van de doorvoeren vervangen dienen te worden. Daarom worden dergelijke veranderingen en investeringen bij een gasvervanging niet doorgevoerd en blijft de baselinesituatie bij warmtevoorziening een temperatuursysteem op hogere temperaturen. Een uitzondering hierop doet zich voor wanneer efficiëntere aardgasgestookte installaties (deels) nodig zijn om te kunnen voldoen aan het energielabel C dat vanaf 2023 voor kantoren verplicht is. Dit moet dan onderdeel zijn van de baseline en de hieronder staande berekening voor een standaardsituatie moet hierop

NVT

Aangezien het hier gaat om een nieuwbouw project is er geen baseline a.d.h.v. een bestaande situatie.

<p>5.4</p>	<p>Wanneer de warmte- of koude-productie wordt gedaan middels een WKK wordt ook elektriciteit geproduceerd door deze WKK. Met deze elektriciteit worden de koelmachines gevoed. Indien er meer elektriciteit wordt opgewekt door de WKK dan voor de koelmachines noodzakelijk is, dan kan deze worden ingezet voor de eigen elektriciteitsbehoefte of kan deze aan het (externe) elektriciteitsnet worden geleverd. Wanneer een WKK wordt vervangen door een aquathermiebron dient men rekening te houden dat de elektra van de WKK vanaf dat moment extern wordt opgewekt / ingekocht. Hierbij zijn er drie mogelijkheden:</p> <p>1. De elektriciteit die in de baselinesituatie door de WKK is opgewekt én ingezet wordt voor interne benutting, dient gecorrigeerd te worden volgens de SNK-regels, omdat deze hoeveelheid elektriciteit in de nieuwe situatie extra ingekocht moet worden,</p> <p>2. De elektriciteit vanuit de WKK die in de baselinesituatie voor gebouw-eigen doeleinden werd ingezet, behoeft niet gecorrigeerd te worden. Deze komt binnen de projectgrens te vervallen, omdat in de nieuwe situatie nieuwe installaties in de koude of warmte voorzien. De elektriciteitsbehoefte hiervoor valt binnen de projectgrens en dient om die reden wel gecorrigeerd te worden.</p> <p>Het bovenstaande dient uitgewerkt te worden in het projectplan, waarbij aangegeven dient te worden hoe de gas en elektra vanuit de WKK in de baseline werden benut.</p>	<p>NVT</p>	<p>In de baseline berekening is uitgegaan dat er geen WKK ingezet wordt.</p>
<p>5.5</p>	<p>Het vrijvallen van de netwerkcapaciteit die eerst door de WKK-productie werd gebruikt zal niet leiden tot een grotere capaciteit voor de productie van hernieuwbare elektriciteit. Naast de vraag of de elektriciteit opgewekt door een WKK-installatie tot netcongestie leidt, is het ook de vraag of dat op de specifieke locatie in het netwerk tot belemmeringen zou leiden voor hernieuwbare energie. Om deze reden neemt de elektriciteit van de wegvallende WKK-installatie geen belemmeringen weg voor productie van hernieuwbare energie en zal de elektriciteit voor de configuratie binnen de projectgrens uit een conventionele centrale afgenomen moeten worden.</p>	<p>NVT</p>	

5.6

De baseline dient uitgewerkt te worden in het projectplan, waarbij aangegeven dient te worden hoe de gas en elektra vanuit de WKK in de baseline werden benut. De baseline-emissies van CO₂ in een bepaald jaar worden voor zowel de warmte- als voor de koudelevering als volgt berekend:

$$CO_2 \text{ baseline jaar } X = \sum (E_{\text{jaar } X, \text{ Spec}} \times CO_2 \text{ baseline})$$

CO₂ baseline jaar X = E_{jaar X, Spec} × CO₂ baseline
Het sommatie teken wordt toegepast, omdat er sprake kan zijn van warmte én koude in een jaar. Hierbij is de specifieke baseline-emissie de emissie per GJ, die hoort bij de gekozen baseline. Deze verschilt per toegepaste warmte- of koudetechniek in de baseline situatie. Voor de baseline wordt uitgegaan van de door de ISSO gepubliceerde gasverbruiken per bouwtype, afgezet tegen bouwjaarklassen. Op de website <https://data.overheid.nl/community/application/4246> worden datasets gepubliceerd. Voor energiegebruikscijfers wordt hiervoor (door)verwezen naar de website van ISSO, het kennisplatform voor bouw- en installatieprofessional, zie de dataset <https://ect.iss0.nl/energiegebruik/gasgebruik-afgezet-tegen->

NVT

<p>5.7</p>	<p>Indien een initiatiefnemer voor een bepaald project aannemelijk kan maken dat een projectspecifieke baseline meer representatief is voor de situatie dan de genoemde generieke baseline en dat de generieke baseline onvoldoende recht doet aan de specifieke situatie van het beoogde project, kan in het projectplan een specifieke baseline uitgewerkt worden waarbij voor gasketels en overige installaties de specifieke baseline berekend worden door de CO2 emissie van gas te delen door het ketelrendement en te vermenigvuldigen met de verbrandingswaarde van gas.</p>	<p>Ja</p>	<p>LET op: Bij de uitwerking van een projectspecifieke baseline dient rekening gehouden te worden mogelijkheid hogere kosten voor het validatieproces, die voor rekening zijn van de projectindieners.</p> <p>Aangezien er geen baseline is vast te stellen aan het verleden (er is sprake van nieuwbouw) is gekozen een eigen baseline weer te geven. Hier is geen gebruik gemaakt van Bijlage 1 van het methode document. Verder wordt er gerekend met een lagere hoogte van het gebouw dan in werkelijkheid is gebruikt (6 meter i.p.v. 11 meter) . Er wordt wel onderbouwd waarom gekozen is voor deze hoogte alleen niet hoeveel energie ermee bespaard wordt.</p> <p>antwoord: Dit punt is naar onze mening niet van toepassing, omdat niet is gekozen voor een specifieke baseline, maar voor een generieke baseline gebaseerd op gepubliceerde gas- en elektraverbruiken.</p> <p>Er is een onderbouwing gegeven voor de gegeven baseline gebruik aardgas en elektra, namelijk de milieubarometer. Dit lijkt me voldoende controleerbaar. Het is niet duidelijk waarom gekozen wordt voor een baseline berekening met een gebouw van 6 meter terwijl er een gebouw van 11 meter staat. Mijn mening is dat de berekingen uitgevoerd moeten worden met de hoogte van 11 meter.</p> <p>Antwoord: De validator geeft aan dat het niet duidelijk is waarom gekozen wordt voor een baseline berekening met een gebouw van 6 meter terwijl er een gebouw van 11 meter staat. De berekening zou uitgevoerd moeten worden met de hoogte van 11 meter. à Die eerder genoemde 6 m is een fout, dat moet zijn 8 m. In de aangepaste versie heb ik met 8 met gerekend en toch niet met 11, omdat in het gebouw een luchtbuffer van 3 m is aangebracht. Die wordt niet verwarmd, maar is juist bedoeld om het te veel warmte-instraling af te vangen. Ondanks dat het gebouw 11 m hoog is, lijkt het me eerlijker om met 8 m hoogte te rekenen, omdat de laatste 3 m dus niet verwarmd worden. Een hooote van 11 m zou in de Zie ook bijlage 1 van het Methode document. Niet aantoonbaar gebruik gemaakt van de bijlage 1.</p> <p>Antwoord: Dit punt is naar onze mening niet van toepassing, zoals bij 7.7 gemotiveerd. Akkoord</p>
<p>5.8</p>	<p>Alleen in te vullen als indieners gekozen heeft voor 5.7. Indien in het projectplan een projectspecifieke baseline wordt gehanteerd, wordt daarbij deonderstaande formule gebruikt: $2 = 2 / \times \times 1000$</p>	<p>Ja</p>	<p>Zie ook bijlage 1 van het Methode document. Niet aantoonbaar gebruik gemaakt van de bijlage 1.</p> <p>Antwoord: Dit punt is naar onze mening niet van toepassing, zoals bij 7.7 gemotiveerd. Akkoord</p>
<p>6. Bepaling projectemissies</p>			
<p>6.1</p>	<p>Door de bestaande warmte- en/of koudevoorziening te vervangen door aardgasloze technieken zal de directe CO2-emissie uit aardgas voor warmteopwekking afnemen of zelfs niet meer optreden. Daar staat tegenover dat deze technieken elektriciteit zullen gebruiken. Conform het SNK-uitgangspunt 9 wordt dit elektra-verbruik in de berekening opgenomen en berekend als de CO2 emissie van een – op dat moment – efficiënte elektriciteitscentrale die normaliter in deze elektriciteitsvraag zou voorzien, zijnde een efficiënte moderne gascentrale.</p>	<p>Ja</p>	

6.2	<p>In sommige gevallen zal een backup voorziening aanwezig zijn of geïnstalleerd worden voor het geval de aardgasloze techniek uitvalt. De emissie van de actuele back-up voorziening is opgenomen in de baseline, omdat er meestal sprake is van een situatie waarin de bestaande gasgevoede warmte- of koudevoorziening als backup wordt gehanteerd. Mocht er in een specifieke situatie een andere backup voorziening worden geïnstalleerd, dan dient dit in het projectplan uitgewerkt en toegelicht te worden, waarbij ook de vermeden CO2 van deze nieuwe backup voorziening berekend</p>	NVT
6.3	<p>In formulevorm van 6.2:</p> $CO_{project} = (E_{intern} + E_{WKK} + E_{AKM}) \times COP_{AKM} + E_{WKK} \times \eta_{WKK} \times \eta_{elektrisch} + E_{thermisch}$	Ja
6.4	<p>Waarbij E_{intern}, WKK de hoeveelheid elektriciteit die anders opgewekt zou zijn door de WKK en die nu ingekocht moet worden in kWh.</p> $E_{intern} = \frac{E_{WKK} \times COP_{AKM} + E_{AKM} \times \eta_{WKK} \times \eta_{elektrisch} + E_{thermisch}}{\eta_{WKK} \times \eta_{elektrisch}}$	NVT
6.5	<p>Emissies van aanleg van de installatie, net als emissies van koudemiddelen ten gevolge van koudemiddelverlies zijn nadrukkelijk uitgesloten van de scope, daar deze binnen de nauwkeurigheid vallen en koudemiddelen met hoog broeikasgaspotentieel uitgefaseerd worden.</p>	Ja
7. Bepaling emissiereductie		
7.1	<p>De emissiereductie van dit projecttype wordt achteraf bepaald door de emissies van het project af te trekken van de emissies die zouden zijn veroorzaakt door de baseline installatie bij het leveren van dezelfde hoeveelheid warmte of koude. In geval van de vervanging van een WKK, dient wel de eventuele elektriciteit voor het overblijvende interne verbruik in de berekening opgenomen te worden.</p> <p>Samengevat bedraagt de CO2 emissiereductie: Baseline-emissies (hoofdstuk 5) – projectemissies (hoofdstuk 6).</p>	<p>Ja</p> <p>Er is geen sprake van een WKK.</p> <p>Berekeningen zijn niet uitgevoerd in CO2, graag onderliggende berekeningen die zijn gedaan aanleveren in excel</p> <p>Antwoord: In hoofdstuk 6 van het projectplan is beschreven hoe de emissiereductie wordt bepaald. Deze bestaan uit de volledige hoeveelheid gas (ad 223,125 m3) gecorrigeerd voor het elektraverbruik (bestaande uit het jaarverbruik minus het 3.408.830 kWh). Uiteindelijk zal door de verifiërende instantie een CO2-berekening gemaakt worden op basis van daadwerkelijke meetresultaten, analoog aan de aquathermieprojecten.</p> <p>In 7.1 wordt daadwerkelijk aangegeven dat dit achteraf wordt vastgesteld. Lijkt me wel goed om te vermelden hoe deze berekening wordt uitgevoerd (formule vermelden).</p> <p>Akkoord</p>

7.2	De baseline emissies worden bepaald door de specifieke baseline emissies te vermenigvuldigen met de geleverde GJ warmte en koude in het jaar waar de emissies zijn bespaard GJ(jaarX). Dus bijvoorbeeld voor de besparing in het kalenderjaar X: $CO_2(\text{reductie jaar X}) = CO_2(\text{baseline, jaar X}) - CO_2(\text{project, jaar X})$ Voor de specifieke CO2 baseline wordt verwezen naar hoofdstuk 5, voor de CO2 van projectjaar X wordt verwezen naar hoofdstuk 6. In de betreffende projectplannen dienen per locatie de uitgangspunten en berekeningen project-specifiek te worden beschreven.	Ja	Berekeningen zijn niet uitgevoerd in CO2, graag onderliggende berekeningen die zijn gedaan aanleveren in excel. Antwoord Dit is naar onze mening niet van toepassing, zoals hierboven gemotiveerd. Zie antwoord 7.1 Akkoord
8. Plan voor monitoring van projectvoortgang			
8.1	De monitoring heeft als doel het vast kunnen stellen van de CO2-reductie van objecten, die van duurzame warmte en/of koude worden voorzien, zoals in dit document beschouwd. In separate projectplannen wordt aangegeven hoe de berekening van de emissiereductie van CO2 wordt vastgesteld. De geleverde GJ's warmte en/of koude door de warmtepomp of pomp worden middels geijkte meters vastgesteld. Hiervoor dient ofwel een GJ-meter geplaatst te worden, ofwel de geleverde GJ's moeten uit de warmtepomp of pomp kunnen worden uitgelezen. Daarnaast dient het elektraverbruik van de warmtepomp of pomp bekend te zijn over dezelfde periode als die van de geleverde GJ's en ook het elektraverbruik van de hulpsystemen (indien toegepast in het project ten behoeve van de aquathermie-installatie). In bijlage 2 van het methodedocument is een checklist voor de projecten opgenomen.	Ja	
8.2	Alle meetapparatuur voor deze onderdelen dient gecertificeerd te zijn, waarbij de betrouwbaarheid of ijking aangetoond moet kunnen worden. Uitgangspunt is het toepassen van MID gecertificeerde elektriciteits- en warmte/koudemeters, tenzij aantoonbaar gelijkwaardige meters worden voorgesteld. (NB: MID is de vereiste EU certificatie voor energiemeters voor afrekening van klanten). De certificatie van de MID-meters geldt voor warmte- en koudemeters tot 100 kW. Indien er sprake is van een hoger vermogen dan 100 kW wordt aangesloten bij de eisen zoals die ook in de SDE-regelingen worden gehanteerd. De SDE-regelingen vereisen in een dergelijke situatie dat middels de certificaten van de beoogde meters wordt aangetoond dat de afwijking maximaal 3,5% bedraagt.	Ja	Het plaatsen van MID gecertificeerde meters is een eis. In het projectplan wordt gesproken over "het eventueel plaatsen" Antwoord Mee eens. Er zijn MID-gecertificeerde meters geplaatst. 'Eventueel' is ten onrechte vermeld en dient verwijderd te worden in de tekst. Graag tekst aanpassen in projectplan Akkoord
9. Risico's			
9.1	De jaarlijkse CO2-emissiereductie wordt achteraf (ex post) vastgesteld en de hieraan gekoppelde certificaten zullen ook achteraf toegekend worden. Dit betekent dat er op dit punt geen (proces)risico's zijn en er in dat kader ook geen sprake is van nodige risicobeheersing.	Ja	In hoofdstuk 7 wordt gesproken over een maandelijkse en jaarlijkse beoordeling, terwijl er in hoofdstuk 8.2 gesproken wordt over een jaarlijkse verificatie. Graag tekst aanpassen in projectplan Akkoord

9.1a	Uiteraard kan er wel sprake zijn van technische risico's, maar deze dienen separaat in het projectplan te worden benoemd en van (beheers)maatregelen te zijn voorzien. Als deze risico's optreden, zal de voorziening haperen en zal er fossiel gas bijgestookt moeten worden (dit wordt meegenomen bij de bepaling van projectemissiereductie, zie hoofdstuk 7). Dit zal direct leiden tot een lagere CO2-emissiereductie, met als gevolg een positieve prikkel voor een technisch zo goed mogelijk werkend systeem.	Ja	Dit is geen risico voor het correcte uitgeven van certificaten en is dan feitelijk geen harde eis voor de validatie. Er is geen sprake van een aardgas aansluiting.
9.2	Daarnaast zou ook de meetapparatuur kunnen falen. Dit is een projectrisico en heeft als gevolg dat er voor die periode geen CO2-reductie geclaimd kan worden. Dit is een risico binnen het project, dat snel gesignaleerd zal worden, omdat de meeste systemen een online besturing hebben, waarmee de beheerder snel inzicht heeft c.q. een signaal krijgt als bepaalde meetapparatuur afwijkingen vertonen.	Ja	
Niet getoetst - Aanvraag Ex Ante			
Ex Ante document EA1	Om in aanmerking te komen voor ex ante-uitgifte is het van belang dat per projecttype redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de omstandigheden en parameters voor het bepalen van emissiereductie vooraf bekend zijn en voorspelbaar blijven gedurende een bepaalde projectperiode.		
EA2	Verder moet aangetoond worden dat de inkomsten aan het begin van het project belangrijk zijn om de financiering rond te krijgen		
EA3	Indien een projectontwikkelaar onder bijzondere omstandigheden toch voor een langere periode dan vijf jaar emissiereductiecertificaten vooraf wil ontvangen, dan kan een beargumenteerd verzoek daartoe worden voorgelegd aan de Overleggroep van de GDNK.		
EA4	Indien voor dit project redelijkerwijs een consistente en bestendige situatie in het gebied mag worden verwacht (bijvoorbeeld bij de omzetting in natuur met een beheerder die er geen belang bij heeft het waterpeil weer te verlagen, zie ook hieronder bij 'condities') en daarmee de CO2- emissiereductie over een langere periode goed is in te schatten, dan kan dit project in aanmerking komen voor ex ante uitgifte van certificaten: x aantal certificaten voor een vastgestelde projectlevensduur		

EA5

Een andere conditie voor ex ante uitgifte van certificaten heeft te maken met wie de beheerder is van het gebied waar het project plaatsvindt. Bijvoorbeeld, bij een natuurproject is de beheerder vaak een terreinbeherende natuurorganisatie, maar dit kan ook een andere (particuliere) organisatie zijn. Bij functieverandering naar natuur moet de bestendigheid van deze verandering in ieder geval gegarandeerd zijn voor de periode waarop de ex ante uitgifte betrekking heeft. Met het oog hierop is ex ante uitgifte alleen betrouwbaar toe te passen wanneer de verplichting om het projectgebied gedurende de betreffende periode natuur te laten zijn bij de notaris is vastgelegd in de vorm van een kwalitatieve verplichting/erfdienstbaarheid. Wanneer de nieuwe functie natuur wettelijk of planologisch is vastgelegd, is dat ook voldoende waarborg.

Ja
Nee
?
NVT